

XÁC ĐỊNH ĐƯỢC GENE QUAN TRỌNG NHẤT GÂY BỆNH BÉO PHÌ

Các nhà di truyền học thuộc trường Đại học Chicago (Mỹ) ngày 12/3 công bố đã xác định được gene quan trọng nhất gây béo phì, mở ra hy vọng điều chế thuốc chữa căn bệnh nguy hiểm và đang ngày càng tăng này.

Trong nghiên cứu đăng tải trên tạp chí Nature, các nhà khoa học cho biết những con chuột thiếu một loại gene gọi là IRX3 có trọng lượng nhẹ hơn gần 1/3 so với các con khác mang gen này.

Trong khi đó, ở người cũng tồn tại loại gene có chức năng tương tự, phần nào lý giải nguyên nhân một số người có xu hướng béo phì cao hơn những người khác.

Các nghiên cứu trước đây từng cho rằng gene FTO là "thủ phạm" chính gây ra béo phì sau khi các nhà khoa học phát hiện được mối liên hệ khá rõ ràng giữa những biến thể trong gene và tình trạng dư thừa mỡ của cơ thể người. Tuy nhiên, chưa có nghiên cứu nào cho thấy những biến thể này thực sự thay đổi chức năng của gene FTO.

Để đi tìm lời giải đáp, nhóm chuyên gia, do nhà khoa học Marcelo Nobrega đứng đầu, đã tiến hành những thử nghiệm trên phôi của chuột và cá ngựa, não của chuột trưởng thành và các tế bào cơ thể người, trong đó có các tế bào não. Kết quả cho thấy thay vì tác động tới gene FTO, những biến thể trong gene này lại gây ra phản ứng ở một gene hoàn toàn khác là IRX3.

Cụ thể, các biến thể này dẫn tới sản xuất dư thừa protein IRX3 trong não, có khả năng tác động tới vùng não điều khiển sự đói khát, nơi kiểm soát sự trao đổi chất và cảm giác ngon miệng.

Ngoài ra, nhóm chuyên gia cũng tiến hành phân tích cơ thể chuột không có gene IRX3. Những con chuột này ít bị béo phì và tiểu đường, đốt cháy năng lượng nhiều hơn và nhẹ hơn khoảng 30% so với những chú chuột mang gene IRX3, mặc dù chúng có chế độ ăn và hoạt động tương tự.

Căn cứ vào kết quả nghiên cứu, ông Nobrega nhận, định gene IRX3 điều chỉnh sự trao đổi chất trong cơ thể, một phát hiện có thể giải quyết điều "bí ẩn" từng khiến các chuyên gia thất bại trong nghiên cứu gene di truyền gây bệnh béo phì.

Béo phì và những hệ lụy của bệnh này như bệnh tiểu đường đã trở thành mối lo ngại tại nhiều nước phát triển với số lượng người mắc ngày càng gia tăng. Chế độ ăn giàu chất béo và đường, thiếu luyện tập và nguyên nhân di truyền đều được cho là những yếu tố gây bệnh.

Theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), số lượng người béo phì đã tăng gần gấp đôi trên toàn cầu từ năm 1980-2008. Cơ quan y tế của Liên hợp quốc cho biết có ít nhất 2,8 triệu người trưởng thành tử vong hàng năm do thừa cân hay béo phì.